
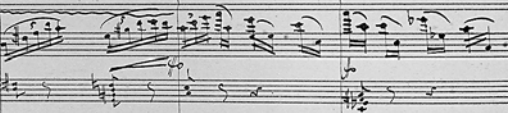
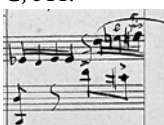

*369	Pfte↑	C: [musical notation] místo E: podle intervalů v taktech 366-368, 370 nn.			
375-377 ¹	Fl 1,2, Ob 1,2	C: chybí indikace a2 (nožky směřují dolů, chybějí pomlky pro druhý hlas); E: podle A Fl			
*378	archi	C: celá pomlka místo 378 ¹⁻³ ; E: podle A			
*389	Pfte↑	C: chybí varovné (jistící) posuvky, bylo zamýšleno skutečně 389 ² c \sharp ' (nebo c \sharp '), 389 ⁴ f \sharp ' (nebo f \sharp)?			
390 ⁸	Pfte↑	C: chybí \flat před h'; E: podle 392 ⁸			
408 ¹	VI II	C: c' / e' s konci ligatury místo e' (začátek strany)			
415		C: chybí »a tempo«; E: podle taktu 113 a revize A			
415-424	Fl 1,2	C: chybí indikace, že má hrát pouze Fl 1 (nožky směřují dolů, chybějí pomlky pro druhý hlas); E: podle A			
422 ²⁻⁶	Ob 1	C: stacc. pod legato obloučkem místo horizontálních čárek pod obloučkem; E: podle Fl 1			
435-438	Pfte↓	C: chybí \sharp před c' a c; E: podle taktů 134-136 a A			
435	Va	C: chybí \sharp před c'; E: podle Cor 2			
439		C: chybí »a tempo«; E: podle taktu 137 a revize A			
451 ¹	Pfte↑	C: g'' místo a''; E: podle 149 ¹ a A			
460 ²	Va	C: a \sharp / c \sharp ' / e' místo a \sharp / c \sharp '; E: podle Cor 1,2			
462-466	Fl 1,2	C: chybí indikace a2 (nožky směřují dolů, chybějí pomlky pro druhý hlas)			
466	Va	C: a / d' místo h / d'; E: podle Fg 1,2 a A			
473	Cor 1	C: f \sharp ' místo f \sharp '; E: podle Va a A			
473	Tr 1,2	C: chybí indikace a2 (nožky směřují dolů, chybějí pomlky pro druhý hlas); E: podle taktů 474-477 a A			
474-477	Fl 1,2	C: 473-477 psáno o oktávu níž, 473 se znakem 8 ^{va} , 474-477 (na další straně) bez znaku 8 ^{va} ; E: podle 473 a A			
484	Pfte↑	C: chybí arpeggio; E: podle A			
491		C: chybí »a tempo«; E: podle revize A			
494 ⁶	Pfte	C: d''' místo g''; E: podle taktu 492			
497-499	Cl 1	C: 497 ² , 498 ² , 499 ² chybí \sharp před e'; E: podle VI II a A			
*501, 502	Pfte↑	C: 501³ není \sharp před a''' (platí \sharp z předchozího taktu?), 501⁹ c''' místo e''', 501¹⁰ h'' místo d''', 502⁴ f\sharp''' místo a''' (pravděpodobně nesprávný počet pomocných linek); 502 chybí znak 8va C, 501-503:			
*511	Pfte↑	C: 511¹⁻³ eb' - d' - eb' - eb' místo eb' - eb' - eb', 511⁴ d''' místo eb'' C, 511: E: podle taktu 16 a revize A, viz také Obr. XIX			
512 ⁸	Pfte↑	C, A: e''' místo eb'''; E: podle taktů 17 a 196			
513 ²	Pfte↓	C: d \sharp ' místo e \sharp '; E: podle taktu 18 a A			
*516 ⁶	Pfte↑	C: d''' místo db'''; E: podle 21 ⁶ , srov. také 200 ⁶			
*517	Pfte↑	C: 517⁷ f\sharp''' (nebo f''') místo a''' (zřejmě nesprávný počet pomocných linek) C, 517: E: podle A 22⁷			
521 ³	Pfte↑	C: chybí \flat před a'''; E: podle A, viz také C takt 26			
530	Fg 1,2	C, A: chybí indikace a2 (nožky směřují dolů, chybějí pomlky pro druhý hlas); E: podle 527-529 (v C s dvojitými nožkami)			
*531- 533	Vc, Cb	C: zapsáno o takt dříve (do taktů 530-532), takt 533 zapsán dvakrát, takt 530 chybí (nedopatření opisovače); E: podle A; viz též Obr. XX			
534 ¹	VI II	C: a místo h; E: podle A			
538 ³ - 539 ¹	Vc	C: chybí ligatura; E: podle A a Va			
543 ⁸	Pfte↑	C: chybí \sharp před a''; E: podle A			
546	Fl 1,2	C: chybí indikace a2 (nožka směřuje dolů, chybí pomlka pro druhý hlas)			
548	Ob 1,2	C, A: chybí indikace a2 (nožky směřují dolů, chybí pomlka pro druhý hlas); E: podle 549 nn.			
552-555	Fg 1,2	C: hlas nevypsán, označen »col Baŕo«; E: podle A			
555 ¹	Cor 2	C: f \sharp ' místo e'; E: podle A			
*556		C: pozdější přípis tužkou »po« »pia« (označení dynamiky <i>p</i>); viz též Obr. XXII			
*556- 558	Pfte	C: v taktech 556-558 (celá s. [215] opisu) chybí notový zápis (opomenutí opisovače); E: podle A; viz též Obr. XXII			
*563	VI I, Vc	C: pozdější přípis tužkou »crescendo«			
564 ⁸	Pfte↑	C: c'' / a'' místo c'' / c''', nesprávný počet pomocných linek			
571 ²	Cl 2	C: f \sharp '' (znějící d'') místo g \sharp '' (znějící e''); E: podle Fl 1, VI 1			
574	Fg 1,2	C: chybí indikace a2 (nožky má jeden hlas, chybějí pomlky pro druhý); E: podle taktu 573			

Převod taktů mezi ranou a konečnou verzí *Klavírního koncertu*

Pro snadnější srovnání notového textu rané verze Dvořákova *Klavírního koncertu* s jeho finální podobou z roku 1883 slouží následující tabulka. Týká se pouze krajních vět díla (ve druhé větě skladatel při revizi žádné takty nevynechal ani nepřidal).

Tabulka přehledně znázorňuje, kde Dvořák při revizi před tiskem prováděl krácení původní podoby, kde ji naopak rozšiřoval a které úseky jsou odlišné natolik, že je není možné mezi sebou z edičního hlediska porovnávat (v tabulce jsou zvýrazněny polotučně a znakem ■ před čísly taktů).

Raná verze je v tabulce uvedena podle opisu (C), konečná verze podle prvního vydání (P, Hainauer, 1883). Čísla v prostředním sloupci představují rozdíl mezi verzemi a umožňují snadné vyhledání konkrétního místa v notovém textu. Chceme-li například zjistit, jaký takt konečné verze první věty odpovídá taktu 520 rané verze, v prostředním sloupci vyhledáme, o kolik je číslo taktu konečné verze nižší, v tomto konkrétním případě o 32 taktů. Taktu 520 rané verze tak odpovídá takt 488 konečné podoby díla.

Raná verze			Konečná verze	
I. Allegro			I. Allegro agitato. M.M. ♩ = 138	
1-30	(30)	=	1-30	(30)
■ 31-52	(22)		■ 31-40	(10)
■ 53-76	(24)		■ 41-65	(25)
77-134	(57)	-11	66-122	(57)
■ 134-144	(11)		■ 123-133	(11)
■ 145-153	(9)			
154-156	(3)	-20	134-136	(3)
■ 157	(1)			
■ 158-159	(2)		■ 137	(1)
160-316	(157)	-22	138-294	(157)
■ 317-326	(10)		■ 295-302	(8)
327-354	(28)	-24	303-330	(28)
■ 355-361	(7)		■ 331-332	(2)
362-387	(26)	-29	333-358	(26)
■ 388-392	(5)		■ 359	(1)
393-512	(120)	-33	360-479	(120)
			■ 480	(1)
513-525	(13)	-32	481-493	(13)
■ 526-530	(5)		■ 494-511	(18)
531-575	(45)	-19	512-556	(45)
III. Rondo			III. Finale. Allegro con fuoco. M.M. ♩ = 120	
1-178		=	1-178	
■ 179-183	(5)		■ 179-180	(2)
184-201	(18)	-3	181-198	(18)
■ 202	(1)		■ 199-203	(5)
203-231	(29)	+1	204-232	(29)
■ 232-235	(4)			
236-400	(165)	-3	233-397	(165)
■ 401-402	(2)			
403-506	(104)	-5	398-501	(104)
■ 507-524	(18)			
525-563	(39)	-23	502-540	(39)
■ 564-569	(6)		■ 541-548	(8)
570-578	(9)	-21	549-557	(9)

PŘÍLOHA:

Klavírní koncert: oznámení a kritiky v dobovém tisku, 1878-1880**PROVEDENÍ 24. 3. 1878**

Denní kronika. Velký slovanský koncert, in: Posel z Prahy 10 (1878), č. 46 (19. 2.), s. [2].^{†1}

Přípravy k velikému slovanskému koncertu, který 25. břez.^{†2} akadem. čtenářským spolkem uspořádán bude, jsou z většího dílu ukončeny a již v nejbližších dnech započne se zváti. Zajímavý program obsahuje mimo jiné též dvě české novinky, totiž: Tomana a Lesní pannu,^{†3} symfonickou báseň od F i b i c h a a koncert pro piano a orchestr od D v o ř á k a. Sl. z Ehrenbergů[,]†4 p. ze Slavkovských†5 a p. Šebesta†6 slíbili spoluúčinkovati. Taktéž o příspěví požádán byl zpěváký spolek „Hlahol“. Řízení „Filharmonie“ převzal p. A. Čech.†7 V zařizujícím výboru zasedají pp.: MUC. Čihalík, předseda, phil. stud. Dolanský, jednatel, Med. stud. Hübner, předseda zvacího odboru, Jur. stud. Mareš, pokladník, absolv. techn. Kratina, zapisovatel, Med. stud. Paičl, fil. stud. Franta, stud. ingen. Bauše. Dále jako zástupcové akad. spolku pp. ingen. stud. Hrázky, předs., fil. stud. Chytil, pokladník, fil. stud. Durych, účetní, konečně Dr. Čížek (člen čestný).†8

Denní zprávy. Velký slovanský koncert akadem. čten. spolku v Praze, in: Národní listy 18 (1878), č. 57 (3. 3.), s. [2].^{†9}

Velký slovanský koncert akadem. čten. spolku v Praze pořádán bude dne 24. t. m. o 12. hod. pol. v sále ostrova žofínského.

^{†1} O něco stručnější oznámení (*Denní zprávy. Velký slovanský koncert*) se stejnými informacemi (včetně totožného data koncertu: 25. března) uveřejnily i *Národní listy* 18 (1878), č. 46 (19. 2.), s. [2]-[3], a *Hudební a divadelní věstník* 1 (1877/78), č. 30 (20. 2. 1878), s. 238.

^{†2} Srov. *Zprávy spolkové, in: Akademické listy* 1 (1878), č. 3 (28. 2.), s. 6: »Slovanský koncert akad. čtenářského spolku v Praze bude v pondělí dne 25. března o 12. hod. v sále Žofínském.« Koncert se následně uskutečnil 24. března 1878.

^{†3} Zdeněk Fibich (1850-1900): *Toman a lesní panna*, op. 49 (H. 197), zkomp. 1874-1875, podle balady z cyklu *Ohlas písní českých* (1839) Františka Ladislava Čelakovského.

^{†4} Eleonora Ehrenbergová (z Ehrenbergů, 1832-1912), česká koloraturní sopranistka; srov. výše pozn. 33.

^{†5} Ke Karlu Slavkovskému (ze Slavkovských) viz *Předmluva*, s. viii a x.

^{†6} Vojtěch Šebesta (1842-1880), český barytonista; srov. výše pozn. 33.

^{†7} Adolf Čech (1841-1903), první kapelník Prozatímního a posléze Národního divadla v letech 1876-1900.

^{†8} K členům koncertního výboru viz též níže zprávu v *Národních listech* z 24. 3. 1878 a pozn. †20.

^{†9} Srov. téměř identická oznámení zveřejněná v českém, resp. pražském tisku: *Hudba. Velký slovanský koncert akademického čtenářského spolku v Praze, in: Světozor* 12 (1878), č. 10 (8. 3.), s. 127; *Drobné zprávy. Velký slovanský koncert, in: Opavský týdeník* 9 (1878), č. 10 (9. 3.), s. 3; *Domácí zprávy hudební a dopisy. Velký slovanský koncert, in: Hudební a divadelní věstník* 1 (1877/78), č. 32 (10. 3. 1878), s. 256; *Velký slovanský koncert, in: Lumír* 6 (1878), č. 7 (10. 3.), s. 112; *Pražská kronika. Velký slovanský koncert, in: Čech* 10 (1878), č. 66 (20. 3.), s. [2]; *Vom Tage. Das Große Concert, in: Prager Tagblatt* 2 (1878), č. 82 (23. 3.), Beilage, s. [4]-[5].

Dosud jest v dobré paměti skvělý úspěch, jakému se těšil slov. koncert roku loňského.^{†10} Skladatelům našim poskytnuta příležitost, aby provozovány byly jich skladby a obecenstvo pozná též přední skladby umělců jinოსlovanských. Veškerá čísla letošního koncertu mimo poslední, které od r. 1862 v Praze provozováno nebylo, jsou úplně nová a u nás dosud neznámá. Bohatý program složen takto: 1. Klavírní koncert s průvodem orchestru od Ant. Dvořáka. 2. Arie z opery „Hrabina“†11 od Stan. Moniuszka. 3. „Toman a lesní panna,“ symfonický obraz pro velký orchestr od Zd. Fibicha. 4. Ruské písně. 5. „Sv. Cyrill a Method,“†12 velký sbor s průvodem orchestru; na slova Fr. Sušila, složil Pavel Křížkovský. Spoluúčinkovati ochotně přislíbily osvědčené síly umělecké a sice: sl. Eleonora z Ehrenbergů, pp. Karel ze Slavkovských a Vojt. Šebesta, dále pěvecká jednota „Hlahol“ a Filharmonie, již dirigovali bude kapelník p. Adolf Čech. Majíc zření k tak krásnému, ryze slovanskému programu, jímž poskytnuta bude obecenstvu našemu nevšední a bohatá pochoutka umělecká, obecenstvo naše zajisté dostaví se počtem nejhojnějším. Ku většímu pohodlí obecnstva zavedena subskripce a lze lístky též dostati i ve všech čelnějších kněhkupectvích pražských.

H. [= ?]:†13 Zprávy spolkové. Velký slovanský koncert akad. čt. spolku, in: Akademické listy 1 (1878), č. 4-5 (15. 3.), s. 11.

Loňského roku odbýval se koncert tento poprvé a úspěch jeho čestný i hmotný objevil se tak skvěle, že květnová valná hromada†14 ustanovila, učiniti jej vedle plesu stálou výroční slavností spolkovou. I má slovanský koncert opravdu tolik vnitřní odůvodněnosti, že o jeho pevném trvání nemůže býti obav. Neboť, jako není v Praze české společnosti, ve které by se provozovaly slovanské skladby komorní, tak jest i se skladbami orchestrálními; neníť naděje, že by se brzo vzkřísily koncerty filharmonické. Kromě toho však, že ak. spolek tímto podnikem bere na se čestný úkol apoštola slovanského umění mezi Čechy, pojistí si tím zajisté také značný roční příjem, potřebnou to podporu rozsahlé své činnosti a bez rozpaků bude moci zanechat ochotnických představení divadelních, jichž pověst v očích pražského obecnstva časem valně vybledla. Letošní koncert odbývá se již dne 24. března s tímto opravdu skvělým programem: 1. Klavírní koncert s průvodem orchestru od Frt. [!; = Ant.] Dvořáka. 2. Arie z opery „Hrubina“

^{†10} První »Velký slovanský koncert« se konal v sobotu 17. 3. 1877 od 12:00 v Praze na Žofíně; viz *Předmluva*, s. ix a pozn. 32.

^{†11} Stanisław Moniuszko (1819-1872): *Hrabina (Hraběnka)*, op. 4, libreto Włodzimierz Wolski, zkomp. 1859, premiéra 7. 2. 1860 ve Varšavě.

^{†12} Pavel Křížkovský (1820-1883): *Sv. Cyrill a Method*, kantáta, text František Sušil a nápěv moravské lidové písně, zkomp. 1850, konečná verze 1861, první provedení 9. 3. 1861 v Brně.

^{†13} Jako hypotetický autor zprávy připadá v úvahu Jan Vladimír Hráský (1857-1939), nebo Václav Hübner (1857-1920), v roce 1878 funkcionáři Akademického čtenářského spolku a členové koncertního výboru.

^{†14} Dne 30. 5. 1877.